

Aneta Mudrochová

Grammatical features of Irish English / Gramatická specifika irské angličtiny

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, bakalářská práce, 52 str. + příloha, srpen 2012

Posudek vedoucí práce

Bakalářská práce je motivovaná zájmem autorky o specifika irské angličtiny. Cílem práce podat přehled v literatuře uváděných rysů této variety a následně sledovat jejich výskyt v autentickém textu.

V úvodní části se autorka vyrovnává s pojmem „irská angličtina“, omezuje jej na jazyk Irské republiky a navíc na rysy, které nejsou typické pouze pro některé irské dialekty. Je si vědoma i problematičnosti vymezení variety a hodnocení určitých rysů jako specifických pro variety, neboť se mohou vyskytnout i v jiných dialektech angličtiny či jsou často záležitostí patrnou pouze z frekvenčního hlediska.

Teoretická část velmi pečlivě, přehledně a názorně uvádí jednotlivé gramatické konstrukce, jež klasifikuje dle slovních druhů v části věnované morfologii, a následně i některá specifika syntaktická. U příkladů ze sekundární literatury někde autorka argumentuje srovnáním *ICE* a *BNC*, např. str. 16, kde není ovšem úplně zřejmé, jak při hledání postupovala a jak údaje hodnotila (viz i str. 49). Nejproduktivnějším zdrojem specifík jsou slovesa, jejichž použití je popsáno jak z hlediska morfologie, tak s ohledem na sémantické posuny. V 5.3 by bylo možno ještě polemizovat s vhodností Filppulova termínu „attributive of“ (str. 27) a poukázat na příbuznost k apozičním konstrukcím.

Empirická část je zaměřena na identifikaci rysů, které je možno pojímat jako příznakové. Vzhledem k předpokladu, že příznakové rysy budou častější v mluveném modu, volí autorka texty tří současných irských dramatiků, z nichž vy excerpovala celkem 131 položek (prozkoumala celkem díla šesti autorů, není explicitně zmíněno, na jakém základě se rozhodla pro finální tři, str. 37-38). Celkový kvantitativní přehled, uvedený na str. 40-41, je mírně zkreslen tím, že jevy s četným výskytem byly při excerpci omezeny. Tento postup je legitimní, z popisu excerptce na str. 39 však není zcela jasné, zda výskyt 8x je limit stanovený pro všechny rysy s vyšší četností a zda je toto omezení dáno pro jeden zdroj (tj. je třeba potom číst údaje jako 10+ v tabulce R4 jako souhrn dvou různých jevů? Jak údaj číst ve vztahu k tabulce R6?) Důležitým výsledkem práce je fakt, že kromě očekávaných jevů identifikovala autorka i některé další (formulace?: *Most specific features identified concerned the verbal area as expected whereas the lowest number of occurrences was two.* str. 39).

Po přehledových tabulkách v úvodě následuje zajímavá ilustrace jednotlivých autentických příkladů dle slovních druhů a kategorií; nejproduktivnější oblastí je dle očekávání sloveso, zejména shoda podmětu a přísudku (včetně významové modifikace) a užívání časů. Bylo by možné v hodnocení příkladu (r11) uvažovat o tázacím dovětku v sg. kvůli explicitní zmínce *one* (str. 43)?

Zajímavé (ač diskutabilní) jsou i případy, které v teoretické části popsány nebyly (např. *would you like them lived*, str. 45). K hodnocení příkladu (r26) na str. 45 je třeba uvést, že *have done* je standardní proforma, vynecháno je zájmeno. Poměrně překvapivým výsledkem je malé zastoupení typů předložek. Obtížnou část představuje hodnocení užití determinátorů, což se projevuje i v zařazení příkladů (r30) a (r31) na str. 46 jako příznakových, či při hodnocení příkladů (r33) a (r34) jako generických. Další část se zabývá syntaktickými jevy, jako je vynechávání

relativa ve funkci podmětu vedlejší věty. Příklad (r38) na str. 47 představuje jiný případ - jak by jej autorka syntakticky a funkčně analyzovala? Také hodnocení záporu by vyžadovalo trochu širší pojetí (str. 47). Je možné příklad (r42) na str. 47 přiřadit k jinému již analyzovanému případu?

Stručný závěr bylo možné rozšířit např. o zhodnocení zvolené metody, či jevů běžně do popisu nezahrnovaných - užitečný by byl i souhrn těchto konstrukcí (ovšem s opatrnější formulací než „the features had not been previously attested in IrE (str. 49).

Ačkoliv tato otázka nebyla v zadání práce, mělo využití rysů IrE v jazyce postav funkci?

Poznámky k jednotlivostem:

- *all three cases* – není jasná reference, referent bude zmíněn později, str. 37
- neobvyklé označení tabulek (R 1), význam tučného fontu číslo 2 tabulce R 7 (str. 47)?
- srovnávací konstrukce např. *as it can be seen*, str. 39, 44, *as it was stated above*, *as it has been listed*
- *concerns the noun we*, str. 42, tj. pronoun
- chybné označení příkladu (r14) v textu, str. 43
- označení příkladu (r28) citací z knihy, str. 45
- v citaci online zdrojů v bibliografii se standardně uvádí i datum návštěvy
- v résumé chybí zmínka o metodologii

Celkově lze práci hodnotit jako zdařilou, zejména po stránce zpracování odborné literatury. Je třeba vyzdvihnout i náročnost excerptce. Práce je, s drobnými výhradami, dobře zpracována jak po jazykové, tak i technické, a jako celek plní zadaný úkol.

Závěr:

Jak vyplývá z výše uvedeného, splňuje předložená studie Anety Mudrochové kritéria kladená na bakalářské práce. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *velmi dobře* či *výborně*.

PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

V Praze, 31. srpna 2012